

2. APRIL 2023 MEDNARODNI
DAN KNJIG
ZA OTROKE

Jaz sem knjiga, preberi me!

Poslanica Grške sekcije IBBY (Vagelis Iliopoulos, prevod Jelena Isak Kres)

Bralnospodbujevalna akcija

POSEBNE KNJIGE – POSEBNE ZGODBE

JAZ SEM KNJIGA.
TI SI KNJIGA.
VSI SMO KNJIGE.

MOJA DUŠA JE ZGODBA, KI JO PRIPOVEDUJEM.
VSAKA KNJIGA PRIPOVEDUJE SVOJO ZGODBO.

Bralni predlogi:

Ilustracija: Photini Stephanidou

Mestna občina
Ljubljana

mestna
knjižnica
ljubljana

PODNERSKA

iBbY INTERNATIONAL
BOARD ON
BOOKS FOR
YOUNG PEOPLE

IBBY
SLOVENIJA

JAVNA
AGENCIJA ZA
KNJIGO RS

Poslanica Grške sekcije IBBY ob 2. aprilu, mednarodnem dnevu knjig za otroke

Vagelis Iliopoulos

Jaz sem knjiga, preberi me!

Jaz sem knjiga.

Ti si knjiga.

Vsi smo knjige.

Moja duša je zgodba, ki jo pripovedujem.

Vsaka knjiga pripoveduje svojo zgodbo.

Na videz smo lahko popolnoma različne,
nekatero velike, druge majhne,
nekatero pisane, druge črno-bele,
nekatero z malo stranmi in druge z mnogimi.

Lahko smo podobnega mnenja ali pa govorimo popolnoma različne reči.

A prav v tem je naša lepota.

Če bi bile vse enake, bi bilo dolgčas.

Vsaka izmed nas je edinstvena.

Vsaka od nas je upravičena do tvojega spoštovanja,
do tega, da jo bereš brez predsodkov,
do mesta v tvoji knjižnici.

O meni imaš lahko svoje mnenje.

Prebrano lahko raziskuješ, presojaš, imaš tudi pripombe.

Lahko me vrneš na polico

ali pa me stisneš tesno v svoj objem in

z menoj odpotuješ zelo daleč.

Toda nikoli ne dovoli, da me kdo vrže stran

ali da me pošlje na drugo polico.

Nikoli ne zahtevaj mojega uničenja

in ne dovoli niti, da to stori kdo drug.

In če neka knjiga pride z druge police na tvojo,

ker jo je nekdo ali nekaj pregnalo stran,

ji napravi prostor.

Če se samo malo premakneš, bo lahko stala zraven tebe.

Poskušaj občutiti, kar občuti ona.

Razumi jo. Zaščiti jo.

Jutri se lahko tudi ti znajdeš v njenem položaju.

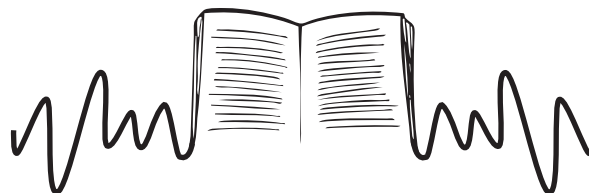
Ker si tudi ti knjiga.

Vsi smo knjige.

Daj, zavpij na ves glas, da te bodo vsi slišali.

»Jaz sem knjiga, preberi me!«

Prevedla Jelena Isak Kres

O seznamu

V seznamu poučnih in leposlovnih mladinskih knjig in knjig za odrasle »POSEBNE KNJIGE – POSEBNE ZGODBE« je zbranih 130 knjig, 130 srčnih utripov (VEDSØ, Mette: 130 utripov na minuto), 130 novih spoznanj in odgovorov na vprašanje, ali naša srca še utripajo v sočutju in človečnosti, kar nas je zanimalo že v Priročniku za branje kakovostnih mladinskih knjig 2022 z naslovom **Utrip svet(eg)a**. Z njim smo izmerili utrip sveta, utrip srca posameznika, tudi njegovega ega. Z branjem dobrih knjig je to mogoče, namreč zvišati bitje srca, saj imajo knjige moč, da lahko zdravijo in tolažijo.

Kako so občutljiva srca pisateljev in pisateljic do otrok s posebnimi potrebami in kakšna je moč zgodb, pa dokazuje poslanica otrokom vsega sveta, ki jo je ob 2. aprilu 1970. leta zapisala pisateljica Ela Peroci, katere 100. obletnice rojstva smo se spominjali v lanskem letu! Njena ganljiva upodobitev bolne deklice Helene, ki je zbolela in je za več kot leto obležala na postelji, hrepenela po bližini najdražjih, ki so vsak dan odhajali na delo, v šolo, ter njeno hlepenje po knjigah iz knjižnice, ki jih je prinašal brat, da bi ji lajšal težak vsakdan, pot k okrevanju, bralcu za vedno ostane v spominu. In kot je pisateljica Ela zapisala:

»Rekli so tudi, da je knjiga majhno okno v svet in v človeško življenje, pa si nisem pri tem ničesar predstavljala. Prej sem morala srečati deklico Heleno, da sem to okno v svet zagledala.« (Povestice tik - tak. Mladinska knjiga, 1998, str. 204)

Da ne govorimo o podobi dečka Gusteka, s katerim se je srečala kot pedagoginja v tedanjem Domu invalidne mladine v Kamniku in katerega zgodba se jo je zelo dotaknila. Slep deček, brez obeh rok, ki je v braillovi pisavi bral knjigo z ustnicami in na straneh knjige pušča krvave sledi.

Tudi naš dragi kolega, pisatelj in pesnik dr. Peter Svetina, občudovalec večno lepih pravljic »tete Ele«, je v svoji poslanici otrokom vsega sveta ob 2. aprilu 2020, v začetku koronskega obdobja, z naslovom Lakota po besedah, naslikal podobo dečka, ki so mu operirali oči. Po njej je prestajal težko obdobje, ob prepovedi branja in »ko je po mesecu in pol prijel v roke knjigo, se mu je zdelo, kot da bi besede z žlico zajemal iz skled. Kot da bi jih jedel, zares jedel!«

V izbor, ki ga zaokroža naslov »POSEBNE KNJIGE – POSEBNE ZGODBE«, so vključene dobre, zelo dobre in odlične knjige (zlate hruške) ter tudi tiste, ki še niso bile ocenjene (iz let 2022 in 2023), a jih sprotno branje uvršča v Knjigometer, ki beleži potencialno dobre, zelo dobre ali odlične knjige.

V seznamu tako najdemo kakovostna mladinska dela starejšega datuma, pa tudi najnovejšo produkcijo. Vsa dela so na voljo v splošnih knjižnicah, a ker še posebej izpostavljamo kakovostno in dobro izposojeno novejšo produkcijo, vas z izborom usmerjamo tudi v slovenske knjigarne. Povprašajte po njih tudi v svojih šolskih knjižnicah.

Seznam »POSEBNE KNJIGE – POSEBNE ZGODBE« je izbor leposlovnih in poučnih knjig za otroke, mladino in odrasle bralce, ki so razvrščene v tri tematske sklope.

Osrednja tema bralnosposobujevalne akcije 2023 je motivirana z letošnjo poslanico IBBY, ki jo je pripravila Grška sekcija IBBY in nosi naslov **Jaz sem knjiga, preberi me!** pesnika Vagelisa Iliopoulou in ilustratorke Photini Stephanidi, ki je ustvarila plakat.

V prvi del seznama **Zgodbe o knjigah** so vključena literarna dela, katerih tema so zgodbe o knjigah, branju, bralcih, knjižnicah, knjigarnah ... S svojimi razmisleki o moči branja vabijo k druženju s knjigo vso družino, ne samo dobrih in strastnih bralcev, temveč tudi tiste manj motivirane, oklevajoče, pa tudi tiste, ki jim branje povzroča težave.

Drugi del seznama, naslovili smo ga **Zgodbe o knjigah – za odrasle**, izpostavlja strokovno in leposlovno literaturo o pomenu branja za odraščanje in razvoj otrok v digitalni resničnosti, ki še kako vpliva na način preživljanja otrokovega prostega časa. Govorijo o vlogi, ki jo za človeštvo predstavlja pripovedovanje zgodb, pa tudi o zdravlilni (terapevtski) moči branja. Z izborom knjig za odrasle želimo doseči vzgojitelje, učitelje, knjižničarje, strokovne delavce in mentorje branja, družinske terapevte, biblioterapevte, pa tudi starše.

V času pandemije, tesnobe in izoliranosti, katerih stisko in globoke eksistencialne krize smo doživljali vsi, verjetno pa najbolj intenzivno prav otroci in zlasti mladi, smo leta 2020 začeli z bralnospodbujevalno akcijo **Starši berejo zlate hruške in dobre knjige**, ki smo jo intonirali z besedami odličnega, žal že pokojnega urednika Mladinske knjige Vasje Cerarja:

»Vseeno je nekaj otroških knjig, ki bi jih moral prebrati vsak odrasel človek, tudi če ni učitelj, knjižničar ali roditelj. Dokler jih ne prebere, ne bo resnično odrasel, ker ne bo vedel, kako daleč seže domišljija, koliko lepega se da povedati tudi s preprostimi besedami, kako pogumni so lahko mladi junaki, kako sočne so lahko zbadljivke, kako smešen je ta svet, ko ga pogledaš skozi otroške oči, in kako žalostne brazgotine se včasih skrivajo v mladih srcih.« (Kozmični poljubi vzporednih svetov. Knjižnica Otona Župančiča, Pionirska knjižnica, 2003, str. 10)

A stiske se tudi po končani epidemiji med mladimi poglobljajo. Verjetno sedaj še bolj množično prihajajo na površje družbe, do vseh nas, ki z njimi živimo na najrazličnejše načine. Vse več je tesnobe, strahu, osamljenosti, nezmožnosti navezovanja socialnih stikov, negotovosti, pa tudi resnejših duševnih motenj, opozarjajo strokovnjaki s področja duševnega zdravja. Zato je naš tretji del seznama namenjen zgodbam, ki govorijo o otrocih ali so namenjene otrokom in mladim s posebnimi potrebami. Ta del seznama smo poimenovali **Posebne zgodbe**.

Njegovo pripravo je spodbudila Slovenska sekcija IBBY s svojo IBBY zbirko slovenskih knjig za otroke s posebnimi potrebami, ki so našle svoje mesto v katalogih IBBY. Vseh sedem knjig iz teh katalogov smo vključili v širši seznam Posebne zgodbe in jih tudi posebej označili.

Nekatere od pripovedi s seznama Posebne zgodbe so optimistične, pozitivno naravnane, druge problemsko zastavljene, odpirajo odnos družbe do različnih vrst oviranosti, od senzornih do intelektualnih, ki še kako vplivajo na zasebne, družinske odnose oziroma na razmerja med starši in otroki, pa tudi na normalno in zdravo odraščanje slednjih. Z njihovo različnostjo želimo odrasle povabiti k branju tudi zato, da bi boljše razumeli svoje otroke in svet, v katerem živijo.

Vse pa vabimo tudi v knjižnico, tako otroke, njihove starše, družine, mlade, po knjigo, zgodbo, ki jo potrebujejo, da se z njo lahko tudi identificirajo, se o njej pogovarjajo ... Ena od vlog, ki jih imamo bibliotekarji, je tudi socialna, saj so knjižnice prostor za vse, prostor svobode in demokracije. Strokovni delavci v knjižnicah si prizadevamo biti čuteči, izobraženi, pozorni na spremembe, ki jih zaznavamo pri naših mladih obiskovalcih, in jim biti v pomoč, v spodbudo, jim pomagati po svojih najboljših močeh, kot ljudje in kot profesionalci s področja branja.

Najnovejše ugotovitve strokovnjakov, ki jih prepoznavajo pri otrocih in mladih v pokoronskem času, in tudi njihovi nasveti nam bodo v pomoč pri našem vsakodnevnem delu z otroki in mladimi, v naši skrbi za njihovo dobro in rast, saj so naša prihodnost in prihodnost tega sveta.

S seznamom in z izborom kakovostnih knjig skušamo razbijati tudi najrazličnejše stereotipe v zvezi z različnimi vrstami oviranosti. Ti so še vedno prisotni v naši družbi, žal tudi med mladimi. Če se samo spomnimo na »čudež«, na primer Helen Keller, znane ameriške slepe in gluhoneme pisateljice, politične aktivistke in predavateljice, lahko uvidimo, da je mogoče s primernim izobraževanjem, podporo pedagogov, motivacijo, garanjem skoraj vse. In taki »čudeži« se dogajajo tudi danes, čisto blizu vseh nas.

Naj naša srca bijejo skupaj, v skrbi za našega bližnjega, pomoči potrebnega. Naj nas odlične knjige medsebojno združujejo in povezujejo v branju in pogovoru o prebranem tudi zato, da bi lahko z novimi spoznanji, ki izhajajo iz prebranih kakovostnih knjig, empatično ter vsi skupaj razvijali boljši in strpnejši svet za sedanje in prihodnje generacije.

mag. Tilka Jamnik

O IBBY zbirki knjig za otroke s posebnimi potrebami

Mednarodna zveza za mladinsko književnost (IBBY) poudarja, da vsi mladi potrebujejo knjige in branje, in da tudi mladi s posebnimi potrebami potrebujejo takšne knjige, ki jih lahko berejo sami, torej posebne knjige (knjige v pisavi, prijazni mladim z disleksijo, Braillovi pisavi, znakovnem jeziku, tipne slikanice idr.). Obenem pa spodbuja ustvarjanje otroških in mladinskih knjig, ki predstavljajo mlade s posebnimi potrebami kot književne osebe. Zato je leta 1985 IBBY osnoval dokumentacijski center na Inštitutu za socialno pedagogiko v Oslu – IBBY Documentation Centre of Books for Disabled Young People – ki je zbiral najboljše knjige za otroke s posebnimi potrebami. V začetku leta 2014 se je zbirka preselila v Kanado, v centralno knjižnico v Torontu (North York Central Library in Toronto).

V zbirki je že več kot 4000 knjig v več kot 40 jezikih, ki so izvirni navdihujoči primeri otroške in mladinske literature na tem posebnem področju, tako za bralce kot za njihove vzgojitelje, obenem pa tudi za pisatelje, ilustratorje in druge ustvarjalce knjig. S potujočimi razstavami in katalogi (tiskanimi in na spletu) jih predstavljajo po vsem svetu: <https://www.ibby.org/awards-activities/activities/ibby-collection-for-young-people-with-disabilities>.

Vsaki dve leti nacionalne sekcije IBBY predlagamo knjige za mlade s posebnimi potrebami za to zbirko, tako tudi Slovenska sekcija IBBY vse od svoje ustanovitve leta 1992. Posebna komisija nato naredi izbor predlaganih knjig in jih predstavi v katalogu.

V posebnih izborih (katalogih) so predstavljene naslednje slovenske knjige:

<https://ibby.si/zbirka-knjig-za-otroke-s-posebnimi-potrebami>

leta 1997: Branko Pečar in Sonja Ofak: Branko. (Mohorjeva družba, 1996);

leta 1997: Aksinja Kermauner: Kakšne barve je tema?. (Zavod za slepo in slabovidno mladino, 1996);

leta 2005: Aksinja Kermauner: Snežna roža. (Miš, 2004);

leta 2009: Janja Vidmar: Moja Nina. Ilustr. Matjaž Schmidt. (Mladika, 2004);

leta 2011: Aksinja Kermauner: Žiga špaget gre v širni svet. Ilustr. Zvonko Čoh. (Zveza gluhih in naglušnih Slovenije, 2010 – ilustracija Zvonka Čoha je bila tudi na naslovnici IBBY kataloga);

leta 2021: Aksinja Kermauner: David. Misija mogoče. Ilustr. Gašper Rus. (Zveza gluhih in naglušnih Slovenije, 2020);

leta 2023: Aksinja Kermauner: V vrtincu črk. Ilustr. Maja Lubi. (Morfemplus, 2022).

Struktura seznama

Seznam je urejen v tri tematske skupine.

- I. **Zgodbe o knjigah** (branje, knjige, knjižnice ...)
- II. **Zgodbe o knjigah – za odrasle**
- III. **Posebne zgodbe:** knjige za otroke ali o otrocih s posebnimi potrebami (telesno, gibalno ali senzorno ovirani (slepi in slabovidni; gluhi in naglušni), z disleksijo, intelektualno ovirani) in knjige za otroke, za-
znamovane zaradi izolacije ob pandemiji koronavirusa.

Vsaka od knjig je uvrščena v starostno oziroma bralno stopnjo, in sicer od predšolskih otrok do kritičnih mladih bralcev in odraslih (legenda!). Predstavljena je s kratkim bibliografskim opisom in dodanimi vsebinskimi gesli. Prejemnicam znaka zlata hruška ali priznanja zlata hruška smo dodali še skenirano naslovnico. Poučne knjige so označene s poševnim tiskom. Z logotipom Slovenske sekcije IBBY smo označili knjige, ki so del IBBY seznama slovenskih knjig za otroke s posebnimi potrebami in so bile vključene v IBBY kataloge.

Ker bi se nekatera od izbranih knjižnih del lahko znašla v obeh tematskih skupinah (**Zgodbe o knjigah** in v **Posebnih zgodbah**), smo v prvi razdelek uvrstili tudi tiste knjige, ki zlasti intelektualne oviranosti različnih vrst premagujejo s pomočjo knjig in branja (npr. HUIZING, Annet: Kako sem po nesreči napisala knjigo, KUYPER, Sjoerd: Bizarno, DOCUK, Darja: Glas ...).

V seznamu še posebej izpostavljamo mladinske knjige, ki so prejemnice znaka zlata hruška ali priznanja zlata hruška, ter nagovarjamo k branju in pogovoru o prebranem tudi odrasle bralce, zlasti starše.

Več o Priročnikih za branje kakovostnih mladinskih knjig in zlatih hruškah najdete na spletnih straneh:

<https://www.mklj.si/pionirska/prirocnik/> in <https://www.mklj.si/pionirska/zlate-hruske/>.

MKL bo ob bralnosposobujevalni akciji 2023 razpisala tudi likovni in literarni natečaj ter k sodelovanju povabila vrtce, šole in knjižnice iz vse Slovenije. Natečaja se bosta zaključila okvirno konec leta, v prazničnem decembru.

LEGENDA	STAROSTNE STOPNJE	BRALNE STOPNJE
 znak za kakovost zlata hruška	B-stopnja (3–6 let)	za predšolske
 priznanje zlata hruška	1. stopnja (6–9 let)	za začetno branje
 IBBY SLOVENIJA IBBY zbirka slovenskih knjig za otroke s posebnimi potrebami	2. stopnja (9–12 let)	za osnovno samostojno branje
	3. stopnja (12–15 let)	za napredno samostojno branje
	4. stopnja (15–18 let)	za kritično samostojno branje
	tudi za odrasle	

»Knjige so jo odnašale v nove svetove
in jo seznanjale s presenetljivimi ljudmi,
ki so živeli razburljiva življenja.

...

Medtem ko je sedela v sobici v svojem rojstnem kraju,
je potovala po vsem svetu.«

(Roald Dahl: Matilda. Mladinska knjiga, 1997, str. 16)

I. ZGODBE O KNJIGAH

ZA PREDŠOLSKE; B-stopnja (3–6 let)

1. **BAKER, Laura: Kako beremo. Ilustr. Sandra de la Prada. Prev. Marko Bogataj. Učila International, 2023, 26 str.**

branje, humor, knjige, živali v domišljiji

2. **BONILLA, Rocio: Najvišja gora knjig na svetu. Ilustr. Rocio Bonilla. Prev. Veronika Rot. Celjska Mohorjeva družba in Društvo Mohorjeva družba, 2017, 39 str.**

branje, domišljija, knjige, letenje, medbesedilnost

3. **BROL, Magda: Nekoč je bil ... pingvin. Ilustr. Magda Brol. Prev. Milan Dekleva. Morfemplus, 2020, 31 str.**

branje, knjige, knjižnice, pingvini, živali v domišljiji

4. **BYRNE, Richard: Ta knjiga je čisto podivjala! Ilustr. Richard Byrne. Prev. Matjaž Kotnik. Hiša knjig, Založba KMŠ, 2016, 32 str.**

daljinsko upravljanje, humor, igra, knjige, psi, vragolije

5. **CARNAVAS, Peter: Oliver in medved. Ilustr. Peter Carnavas. Prev. Barbara Majcenovič Kline. Skrivnost, 2018, 32 str.**

branje, dečki, dolgčas, igra, knjige, medvedi, nagajanje, prijateljstvo

6. **DONALDSON, Julia: Žiga in njegova najljubša knjiga. Ilustr. Axel Scheffler. Prev. Nina Dekleva. Mladinska knjiga, 2022, 25 str. (Zbirka Velike slikanice)**

branje, knjige

7. **JOYCE, William: Čudovite leteče knjige gospoda Morrisa Lessmora. Ilustr. William Joyce in Joe Bluhm. Prev. Maja Kraigher. Modrijan, 2013, 49 str.**

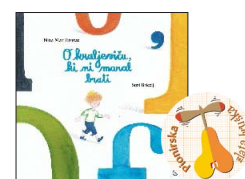
branje, domišljija, knjige, knjižnice

8. **KNUDSEN, Michelle: Lev v knjižnici. Ilustr. Kevin Hawkes. Prev. Selina Ambrož. Kres, 2007, 41 str.**

knjižnice, knjižničarji

9. **MAV Hrovat, Nina: O kraljeviču, ki ni maral brati. Ilustr. Suzi Bricelj. Mladinska knjiga, 2021, 26 str. (Zbirka Velike slikanice)**

branje, deklice, domišljija, knjige, kraljeviči, ljubezen, pomoč, prijateljstvo, razvajenost

- 10. PAPP, Lisa: Zoja in Belka. Ilustr. Lisa Papp. Prev. Sabrina Žgajnar Meze. Skrivnost, 2017, 32 str.**

bralne težave, branje, knjige, knjižnice, pomoč, psi, vztrajnost

- 11. RADOVANOVIČ, Vesna: Petelinček prebudi upanje. Ilustr. Kristina Krhin. Ajda, IBO Gomboc, 2018, 26 str. (Zbirka Modri planet)**

bolezni, branje, knjige, medgeneracijski odnosi, petelini, pogovori, pomoč, prijateljstvo, pripovedovanje, sočutje, starost, živali v domišljiji

- 12. REŽEK, Irena: Doolgčas.. Ilustr. Irena Režek. VAN GAG, 2021, 33 str.**

branje, deklice, dolgočas, dolgočasje, humor, igra, knjige, vragolije

- 13. ROBBERECHT, Thierry: O volku, ki je padel iz knjige. Ilustr. Grégoire Mabire. Prev. Esther Daniela Kogoj. Hiša knjig, 2020, 25 str.**

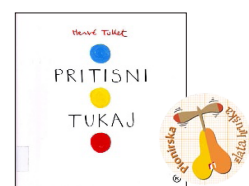
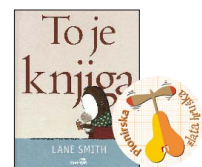
beg, knjige, mačke, medbesedilnost, pravljice, volkovi

- 14. SMITH, Lane: To je knjiga. Ilustr. Lane Smith. Prev. Aleksandra Kocmut. Modrijan, 2021, 30 str.**

branje, digitalna zasvojenost, elektronske naprave, knjige, miši, opice, osli, živali v domišljiji

- 15. TULLET, Hervé: Pritisni tukaj. Ilustr. Hervé Tullet. Prev. Andreja Peček. Mladinska knjiga, 2011, 55 str. (Zbirka Velike slikanice)**

barve, igra, števila

ZA ZAČETNO BRANJE; 1. stopnja (6–9 let)

- 16. BEN-Barak, Idan: Ne liži te knjige*. Ilustr. Julian Frost. Prev. Ema Karo. Miš, 2017, 33 str.**

bakterije, higiena, igra, knjige, mikrobi, mikrobiologija, mikroskopi, raziskovalci

- 17. BROOKS, Felicity: Vse o skrbeh in strahovih. Ilustr. Mar Ferrero. Prev. Jelena Isak Kres. Grafenauer, 2022, 32 str.**

čustva, obvladovanje, pomoč, psihološki nasveti, samopomoč, skrbi, strah, tesnoba

- 18. COLFER, Eoin: Knjižničarka Mrcina. Ilustr. Tony Ross. Prev. Urša Vogrinc Javoršek. Mladinska knjiga, 2005, 88 str. (Zbirka Pisanice)**

branje, fantje, humor, knjižnice

- 19. JAMNIK, Tilka: Ostržek bere za bralno značko. Ilustr. Peter Škerl. DZS, 2006, 25 str.**

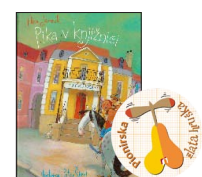
bralne značke, branje, knjige, knjižnična vzgoja

- 20. JAMNIK, Tilka: Pika v knjižnici. Ilustr. Peter Škerl. DZS, 2004, 25 str.**

knjige, knjižna vzgoja, knjižnice

- 21. KOS, Gaja: Ne pozabi na naslov!. Ilustr. Jaka Vukotič. Miš, 2022, 26 str.**

barve, humor, knjige, knjižne ilustracije, knjižne vsebine, mačke, miši, pisateljstvo, živali v domišljiji

- 22. MÖDERNDORFER, Vinko: Muca Greta. Ilustr. Bojana Dimitrovski.**
Mladinska knjiga, 2023, 44 str. (Zbirka Deteljica)

dom, hišni ljubljenci, iskanje, mačke, odnos do živali, živali v domišljiji

ZA OSNOVNO SAMOSTOJNO BRANJE; 2. stopnja (9–12 let)

- 23. DAHL, Roald: Matilda. Ilustr. Quentin Blake. Prev. Bogdan Gradišnik.**
Mladinska knjiga, 2021, 297 str. (Zbirka Žepnice)

branje, deklice, družina, inteligentnost, knjige, nasilje, superjunaki, šole, učiteljice

- 24. DVORÁKOVÁ, Petra: Julija med besedami. Ilustr. Tanja Komadina.**
Prev. Diana Pungersič. Miš, 2016, 140 str. (Zbirka Prva zorenja)

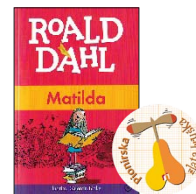
alkoholiki, alkoholizem, besede, družina, ločitev, matere, mesta, očetje, podeželje, selitve, sestre, vsakdan

- 25. KRANČAN, David in Žiga Gombač: Pot knjige. Od avtorja do bralca.**
Ilustr. David Krančan. Javna agencija za knjigo Republike Slovenije, 2021, 12 str.

avtorstvo, branje, knjigarne, knjigarstvo, knjige, knjižnice, promocija, založništvo

- 26. KRANČAN, David in Žiga Gombač: Pot knjige. Skrivnost izginulih črk: branje je pot do uspeha.**
Ilustr. David Krančan. Javna agencija za knjigo Republike Slovenije, 2021, 16 str.

branje, črke, knjige, knjižnice

ZA NAPREDNO SAMOSTOJNO BRANJE; 3. stopnja (12–15 let)

- 27. ENDE, Michael: Neskončna zgodba. Ilustr. Roswitha Quadflieg.**
Prev. Janez Gradišnik. Mladinska knjiga, 2003, 484 str. (Zbirka Srednji svet)

dogodivščine, knjige, osamljenost, zmaji

- 28. FUNKE, Cornelia: Srce iz črnila. Ilustr. Cornelia Funke. Prev. Sanda Šukarov.**
Mladinska knjiga, 2005, 518 str. (Zbirka Srednji svet)

fantastična bitja, fantastični svetovi, knjige, magija, pripovedovanje, pustolovščine

- 29. FUNKE, Cornelia: Kri iz črnila: druga knjiga v trilogiji Srce iz črnila. Ilustr. Cornelia Funke.**
Prev. Tanja Mlaker. Mladinska knjiga, 2006, 693 str. (Zbirka Srednji svet)

fantastična bitja, fantastični svetovi, knjige, magija, pustolovščine

- 30. FUNKE, Cornelia: Smrt iz črnila: tretja knjiga v trilogiji Srce iz črnila. Ilustr. Cornelia Funke.**
Prev. Tanja Mlaker. Mladinska knjiga, 2010, 737 str. (Zbirka Srednji svet)

fantastična bitja, fantastični svetovi, knjige, magija, pustolovščine

- 31. HUIZING, Annet: Kako sem po nesreči napisala knjigo.**
Prev. Mateja Seliškar Kenda. Zala, 2016, 144 str.

dekleta, družina, knjige, ljubezenski partnerji, matere, očetje, odraščanje, pisanje, pisatelji, pisateljice, prijateljstvo, smrt, žalovanje

**32. PIWKOWSKA, Anna: Franciška. Prev. Staša Pavlovič.
Sprem. bes. Špela Frlic. Mladinska knjiga, 2016, 223 str. (Zbirka Odisej)**

babice, bolezni, dekleta, hčere, matere, mladostniki, odraščanje, pesnice, poezija, prijateljstvo, rak (medicina)

ZA KRITIČNO SAMOSTOJNO BRANJE; 4. stopnja (15–18 let)

33. DOCUK, Darja: Glas. Prev. Daša Cerar. Mladinska knjiga, 2022, 177 str. (Zbirka Odisej)

tudi za odrasle

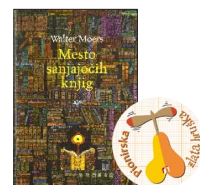
anksiozne motnje, babice, bralni klubi, dekleta, družina, mladostniki, panični napadi, pomoč, psihične travme, terorizem, zgodovina

**34. KUYPER, Sjoerd: Bizarno. Prev. Katjuša Ručigaj. Spreml. bes. Tina Bilban.
Miš, 2022, 272 str. (Zbirka Z(o)renja+)**

begavci, bogastvo, dedki, dekleta, dnevniki, družbeni problemi, družina, evtanazija, knjige, matere samohranilke, mladostniki, odraščanje, počitnice, pogrešani otroci, prijateljstvo, psihične travme, pustolovščine, smrt, starševstvo, zaljubljenost

**35. MOERS, Walter: Mesto sanjajočih knjig: roman iz Zamonije. Ilustr. Walter Moers.
Prev. Stana Anželj. Sanje, 2013, 457 str. (Zbirka Kiosk)**

fantastična bitja, fantastični svetovi, knjige, pošasti, pustolovščine

**36. NATSUKAWA, Sousuke: O mačku, ki je rešil knjige.
Prev. Sonja Benčina. Vida, 2022, 204 str.**

bralna kultura, branje, dedki, fantje, knjigarne, knjige, mačke, osamljenost, prijateljstvo, pustolovščine, samorealizacija, smrt, šole, vzporedni svetovi, žalovanje, živali v domišljiji

37. WELLS, Benedict: Hard land: roman. Prev. Neža Božič. Cankarjeva založba, 2022, 303 str.

bolezni, družina, duševna stiska, fantje, matere, mladinsko delo, mladostniki, odraščanje, prijateljstvo, smrt, zaljubljenost, Združene države Amerike, žalovanje

**38. ZUSAK, Markus: Kradljivka knjig. Prev. Katarina Draškovič.
Sanje, 2010, 541 str. (Zbirka Sanje. Roman)**

branje, deklice, knjige, nacizem, Nemčija, pripovedovanje zgodb, rejenke, smrt, svetovna vojna 1939-1945, Židje

»Obstajajo zgodbe,
ki jih ne moreš preprosto pozabiti,
nosiš jih s sabo.«

(Darja Docuk: Glas. Mladinska knjiga, 2022, str. 61)

II. ZGODBE O KNJIGAH – ZA ODRASLE

39. **ARMSTRONG, Paul B.: Kako se literatura igra z možgani?: nevroznanost umetnosti in branja.** Prev. Igor Žunkovič. Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2015, 237 str.

40. **BOYD, Brian: O izvoru zgodb: evolucija, mišljenje in fikcija.** Prev. Igor Žunkovič. Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2016, 453 str.

41. **BRADBURY, Ray: Fahrenheit 451.** Prev. Sonja Kravanja. Ljubljana: Delo, 2004, 126 str.

cenzura, prihodnost, sežiganje knjig, totalitarizem, znanstvena fantastika

42. **CARR, Nicholas G.: Plitvine: kako internet spreminja naš način razmišljanja, branja in pomnjenja.** Prev. Tanja Ahlin. Cankarjeva založba, 2011, 256 str. (Zbirka Bralna znamenja)

43. **FORTIER, Dominique: Papirnata mesta.** Prev. Saša Jerele. Cankarjeva založba, 2022, 191 str.

ameriške pesnice, dom, Emily Dickinson (1830-1886), literarno ustvarjanje

44. **HARI, Johann: Ukradena pozornost: zakaj se ne moremo zbrati – in kako si znova pridobimo zmožnost poglobljenega razmišljanja.** Prev. Urška Pajer. Primus, 2022, 292 str. (Zbirka SamoSvoji)

45. **HENN, Carsten: Sprehajalec knjig.** Prev. Nataša Hrovat. Mladinska knjiga, 2022, 228 str. (Zbirka Oddih)

bibliofili, deklice, dostava na dom, knjigarne, knjige

46. **MYRON, Vicki in Brett Witter: Dewey: maček iz mestne knjižnice.** Prev. Marjeta Gostinčar Cerar. Modrijan, 2010, 255 str.

Iowa, knjižnice, knjižničarke, mačke, spomini, Združene države Amerike

47. **SCHLINK, Bernhard: Bralec.** Prev. Sandra Baumgartner. Cankarjeva založba, 2020, 173 str. (Zbirka Žepnice)

branje, koncentracijska taborišča, ljubezenski partnerji, Nemčija, sodni procesi, vojni zločinci, vojni zločini

48. **SPITZER, Manfred: Digitalna demenca: kako spravljamo sebe in svoje otroke ob pamet.** Prev. Stanislav M. Maršič. Mohorjeva, 2016, 325 str.

49. **ŠKODLAR, Borut: Samoumiritev: metode za doseganje telesnega, duševnega in duhovnega ravnovesja.** ZKP RTV Slovenija, 2022, 212 str.

50. **WOLF, Maryanne: Bralec, vrni se domov: beroči možgani v digitalnem svetu.** Prev. Aleš Učakar. Cankarjeva založba, 2020, 237 str. (Zbirka Bralna znamenja)

51. **ŽUNKOVIČ, Igor: Zgodbe, ki nas pišejo: izmišljene zgodbe, kako jih beremo in kako nas spreminjajo.** Založba Univerze, 2022, 168 str. (Zbirka Razprave FF)

52. **ŽUNKOVIČ, Igor: Evolucija in literatura: literarni darvinizem v precepu literarne vede.** Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2018, 165 str. (Razprave FF)

»Vsaka knjiga vsebuje sto drugih knjig.
Knjige so vrata, ki se odprejo in se ne zaprejo več.«

(Dominique Fortier: Papirnata mesta. Cankarjeva založba, 2022, str.45)

III. POSEBNE ZGODBE:

knjige za otroke ali o otrocih s posebnimi potrebami (telesno, gibalno ali senzorno ovirani (slepi in slabovidni; gluhi in naglušni), z disleksijo, intelektualno ovirani) in knjige za otroke, zaznamovane zaradi izolacije ob pandemiji koronavirusa.

ZA PREDŠOLSKE; B-stopnja (3–6 let)

53. CAPUA, Ilaria: Nadeni si masko. Ilustr. Ilaria Faccioli. Prev. Metka Bartol. Narava, 2021, 20 str.

COVID-19, virusi, virusne infekcije, zaščitni ukrepi

54. GAČNIK, Mateja in Lidija Križnar: O kljunčku, ki je premagal strah in rešil prijatelje. Ilustr. Tinka Leskovšek. Center za korekcijo sluha in govora, 2014, 30 str. (Zbirka Zlata ribica)

govorne motnje, jecljanje, pomoč, živali v domišljiji

55. GUEST, Patrick: Okna. Ilustr. Jonathan Bentley. Prev. Drago Mislej. Grlica, 2020, 30 str.

bolezni, COVID-19, izolacija, osamljenost, pandemije, virusi

56. ISERN, Susanna: Kaj pa, če me pogoltne kit?. Ilustr. Rocio Bonilla. Prev. Veronika Rot. Celjska Mohorjeva družba in Društvo Mohorjeva družba, 2023, 34 str.

dečki, domišljija, matere, psihološka pomoč, strah, tesnoba, zaskrbljenost

57. KERMAUNER, Aksinja: Snežna roža: tipna slikanica za slepe. Miš, 2004, 15 str.

barve, deklice, Inuiti, lepota, sneg, Braillova pisava, tipanke, za slepe in slabovidne

58. KERMAUNER, Aksinja: Žiga špaget gre v širni svet. Ilustr. Zvonko Čoh. Miš, 2010, 21 str. (Zbirka Tipanke)

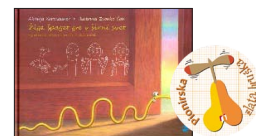
predmeti v domišljiji, pustolovščine, špageti, Braillova pisava, tipanke, za slepe in slabovidne

59. KERMAUNER, Aksinja: Žiga špaget gre v širni svet: zgodba s priredbo v slovenski znakovni jezik. Ilustr. Zvonko Čoh. Ilustr. kretenj Nikolaj Vogel. Sprem. bes. Aleksandra Rijavec Škerl. Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, 2015, 33 str.

predmeti v domišljiji, pustolovščine, špageti, za gluhe, za gluhoneme, znakovni jezik

60. KERMAUNER, Aksinja: Žiga špaget je za punce magnet: zgodba s priredbo v slovenski znakovni jezik, brajico in lahko berljiv način. Ilustr. Zvonko Čoh. Ilustr. kretenj Nikolaj Vogel. Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, 2018, 21 str.

ljubezen, predmeti v domišljiji, pustolovščine, špageti, Braillova pisava, tipanke, za gluhe, za gluhoneme, za slepe in slabovidne, znakovni jezik

- 61. LEVSTIK, Fran: Kdo je napravil Vidku srajčico?: priredba pravljice Frana Levstika v slovenskem znakovnem jeziku. Prir. Veronika Ciglar. Prir. v slovenski znakovni jezik, ilustr. in ilustr. kretenj Nataša Kordiš. Spremlj. bes. Aleksandra Rijavec Škerl. Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, 2014, 30 str.**

oblačila, pomoč, revščina, živali v domišljiji, za gluhe, za gluhoneme, znakovni jezik

- 62. MAKAROVIČ, Svetlana: Veveriček posebne sorte. Ilustr. Marjan Manček. Mladinska knjiga, 2017, 31 str. (Zbirka Svetlanovčki)**

invalidnost, pogum, veverice, živali v domišljiji

- 63. MELECE, Anete: Kiosk. Ilustr. Anete Melece. Prev. Alenka Urh. KUD Sodobnost International, 2020, 33 str.**

tudi za odrasle

debelost, hrepenenje, humor, morje, osamljenost, potovanja, svoboda, ujetost, vsakdan, želje

- 64. MOZETIČ, Brane: Alja dobi zajčka. Ilustr. Maja Kastelic. Center za slovensko književnost, 2014, 24 str. (Aleph ; 167)**

bolezni, mitohondrijske bolezni, otroci s posebnimi potrebami, prijateljstvo

- 65. PAVČEK, Saša: Miška ima roza očala. Ilustr. Kristina Krhin. Spremlj. bes. Ana Krajnc. Miš, 2021, 28 str.**

bralne težave, branje, disleksija, miši, očala, pomoč, psihologi, psihološki nasveti, sindrom skotopske preobčutljivosti, sošolci, šole, živali v domišljiji

- 66. PETER Klepec: priredba slovenske ljudske pravljice v slovenskem znakovnem jeziku. Prir. Nataša Kordiš in Mojca Železnikar. Prir. v slovenski znakovni jezik, ilustr. in ilustr. kretenj Nataša Kordiš. Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, 2014, 31 str.**

dečki, moč, pastirji, vile, za gluhe, za gluhoneme, znakovni jezik

- 67. PRAPROTNIK-Zupančič, Lilijana: Zakaj so zebre progaste?: posebna izdaja v Braillovi pisavi. Ilustr. Lilijana Praprotnik-Zupančič. Mladinska knjiga, 2010, 21 str.**

humor, živali, Braillova pisava, tipanke, za slepe in slabovidne

- 68. SVETINA, Peter: Mrožek dobi očala. Ilustr. Mojca Osojnik. Mladinska knjiga, 2003, 15 str. (Knjižnica Čebelica)**

mroži, očala, slabovidnost, živali v domišljiji

- 69. VANDOT, Josip: Kekec in Pehta. Prir. Andrej Rozman Roza. Ilustr. Zvonko Čoh. Mladinska knjiga, 2011, 31 str. (Zbirka Zakladi otroštva)**

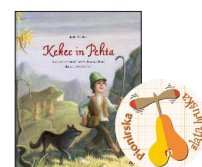
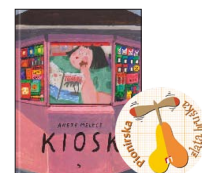
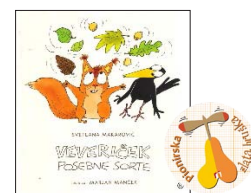
dečki, deklice, gore, pogum, slepota, ugrabitve, zdravilne rastline

ZA ZAČETNO BRANJE; 1. stopnja (6–9 let)

- 70. AISATO, Lisa: Knjiga tožibaba. Ilustr. Lisa Aisato. Prev. Marija Zlatnar Moe. Ocean, 2020, 32 str.**

tudi za odrasle

družbene vloge, humor, muhe (živali), skrivnosti

71. BOONEN, Stefan: Očka s perutmi. Ilustr. Greet Bosschaert. Prev. Irena Hrast. Sprem. bes. Majda Mramor. Ozara Slovenija, Nacionalno združenje za kakovost življenja, 2007, 34 str.

družina, duševne bolezni, duševne motnje, očetje, starši

72. CORTÉS Amunarriz, Juana: Greta in Cirkus Simba Jo-Jo. Ilustr. Jen del Pozo. Prev. Barbara Pregelj Sprem. bes. Matija Svetina. Malinc, 2017, 70 str.

cirkus, neuspešnost, ponavljanje razredov, šolski uspeh, učenci

73. DEETJEN, Claudia in Kathrin Stöckigt: Česar nihče ne ve. Ilustr. Kati Meden. Prev. Andreja Mikuž. Ozara Slovenija, Nacionalno združenje za kakovost življenja, 2011, 24 str.

duševne bolezni, duševne motnje

74. KERMAUNER, Aksinja: V vrtincu črk: o deklici s skotopičnim sindromom ali sindromom Helen Irlen. Ilustr. Maja Lubi. Sprem. bes. Helen Irlen. Morfemplus, 2022, 26 str. (Ljubezni je za vse dovolj ; 13)

bralne težave, deklice, očala, pomoč, sindrom skotopske preobčutljivosti, šole, zdravstveni pregledi

75. MOSCH, Erdmute von: Mamina pošast: kaj je vendar narobe z mamo?. Ilustr. Erdmute von Mosch. Prev. Andreja Mikuž. Ozara Slovenija, Nacionalno združenje za kakovost življenja, 2012, 35 str.

depresija (medicina), duševne bolezni, matere, starši

76. OGRIZEK, Maša: Vseh sort starši in otroci. Ilustr. Anka Kočever. Sprem. bes. Alja Stvarnik in Larisa Javernik. Založništvo tržaškega tiska, 2022, 56 str.

[tudi za odrasle](#)

čustva, družina, osebnostna rast, samospoznavanje, soodvisnost, starši

77. PEŠTAJ, Martina: Moja čustva, tvoja čustva: zgodbe o čustvih za pogovor z otrokom. Ilustr. Ana Košir. Sprem. bes. Mateja Hudoklin. Mladinska knjiga, 2021, 55 str.

čustva, družina, izražanje, prepoznavanje, vsakdan

78. PLOHL, Igor: Lev Rogi premaguje ovire. Ilustr. Urška Stropnik Šonc. Pivec in Zveza paraplegikov Slovenije, 2022, 34 str.

invalidi, invalidnost, izleti, levi, ovire, paraplegiki, pogum, Prekmurje, prijateljstvo, volkovi, Vinarium, znamenitosti, živali v domišljiji

79. PODGORŠEK, Mojiceja: Medo reši vsako zmedo. Ilustr. Polona Lovšin. Damodar, 2007, 47 str.

branje, disleksija, medvedi, namišljeni prijatelji, živali v domišljiji

80. PREGELJ, Sebastijan: Duh Babujan in prijatelji. Ilustr. Ana Razpotnik Donati. Miš, 2014, 53 str. (Zbirka Miškolinke)

duhovi, hiše, prijateljstvo, slepi otroci, slepota

81. SCHIMEL, Lawrence: Tak kot drugi = Just like them. Ilustr. Doug Cushman. Prev. Brane Mozetič. Center za slovensko književnost, 2011, 29 str. (Zbirka Aleph ; 144)

družina, enakost, posvojeni otroci, posvojitev

82. ŠTEFAN, Anja: Štiri črne mravljice: od jutra do jutra. Ilustr. Tomaž Lavrič. Mladinska knjiga, 2022, 108 str.

[tudi za odrasle](#)

modrost, mravlje, prijateljstvo, živali v domišljiji

- 83. TROSTMANN, Kerstin: Najboljši očka na svetu. Ilustr. Rolf Jahn. Prev. Andreja Mikuž. Ozara Slovenija, Nacionalno združenje za kakovost življenja, 2012, 36 str.**

duševne bolezni, duševne motnje, očetje

- 84. VALETIČ, Žiga: SuperVid. Epizoda 1, Past v razredu. Ilustr. Jaka Vukotič. Miš, 2022, 62 str. (Zbirka SuperVid)**

dečki, intuicija, invalidnost, konflikti, medvrstniško nasilje, nagajanje, posmehovanje, raziskovanje, slabovidnost, sošolci, šole

- 85. VSE skrivnosti o virusih. Ilustr. Mariona Tolosa Sisteré. Prev. Metka Kralj. Hart, 2020, 24 str.**

COVID-19, pandemije, virusi, zdravje

- 86. WYCKMANS, Anne: Očka nikdar ni utrujen!. Ilustr. Anne-Mie De Leener. Prev. Irena Hrast. Sprem. bes. Rok Tavčar. Ozara Slovenija, Nacionalno združenje za kakovost življenja, 2006, 25 str.**

družina, duševne bolezni, duševne motnje, očetje, zajci, živali v domišljiji

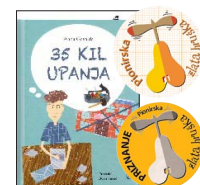
ZA OSNOVNO SAMOSTOJNO BRANJE; 2. stopnja (9–12 let)

- 87. DEPAULIS, Marie-Laure: Lockdown pri nas doma. Ilustr. Dunja Jogan. Prev. Alina Carli. ZTT = EST, 2021, 59 str.**

COVID-19, družina, epidemije, humor, karantena, koronavirusi, pandemije, vsakdan

- 88. GAVALDA, Anna: 35 kil upanja. Prev. Boris Jukić. Sprem. bes. Irena Lesar. Mladinska knjiga, 2020, 113 str. (Zbirka Odisej)**

dedki, družina, duševna stiska, fantje, pomoč, prepiri, prijateljstvo, ročne spretnosti, samopodoba, šole, učne težave

- 89. KERMAUNER, Aksinja: David. Misija mogoče: zgodba z delno priredbo v slovenski znakovni jezik. Ilustr. kretenj Nikolaj Vogel. Ilustr. Gašper Rus. Sprem. bes. Aleksandra Rijavec Škerl. Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, 2019, 73 str.**

dogodivščine, fantje, gluhi, nezemljani, prijateljstvo, za gluhe, za gluhoneme, znakovni jezik

- 90. KERMAUNER, Aksinja: Kakšne barve je tema?. Zavod za slepo in slabovidno mladino, 1996, 44 str.**

slabovidnost, slepota

- 91. KERMAUNER, Aksinja: Tema ni en črn plašč. Ilustr. Jelka Godec Schmidt. Mladinska knjiga, 2001, 46 str. (Zbirka Povej mi. Povej mi o slepoti in slabovidnosti)**

invalidi, nesreče, slabovidnost, slepota

- 92. KUNAVER, Dušica: Z lepim vedenjem v lepše čase. Ilustr. France Kunaver. Ilustr. kretenj Darinka Žiher. Društvo Vilko Mazi, 1996, 103 str. (Zbirka Demostenes)**

bonton, lepo vedenje

**93. LEEUWEN, Johanna Rutgera van: Čiv!.
Prev. Mateja Seliškar Kenda. Miš, 2007, 154 str.**

tudi za odrasle

duševne motnje, odtujenost, osamljenost, ptice, samopodoba, svoboda, vrednote

**94. MINNE, Brigitte: Pripoved o gospe Veverici in ostalih živalih v mamini glavi.
Ilustr. Marja Meijer. Prev. Irena Hrast. Sprem. bes. Sana Čoderl.
Ozara Slovenija, 2008, 93 str.**

družine, duševne bolezni, matere, pomoč, razumevanje, stiske

**95. OSÉS, Beatriz: Brian Mcneill. Plasticus. Ilustr. Mónica Armiño.
Prev. Tina Furlan. Salve, 2022, 118 str.**

Aspergerjev sindrom, avtizem, dečki, ekologija, humor, Irska, morje, odpadki, okoljevarstveniki, pustolovščine, tovarne

96. PALACIO, R. J.: Čudo. Prev. Boštjan Gorenc. Ocean, 2014, 320 str.

deformacije, družina, mladostniki, najstniki, obraz, prijateljstvo, sprejemanje sebe, šola, vrstniki, zunanji videz

97. PEČAR, Branko in Sonja Ofak: Branko. Mohorjeva družba, 1996, 28 str.

osebe s posebnimi potrebami

**98. STEPANČIČ, Lucija: Anton!: zgodba s priredbo v slovenski znakovni jezik.
Prir. v slovenski znakovni jezik Veronika Ciglar in Valerija Škof.
Ilustr. Damijan Stepančič. Ilustr. kretenj Nikolaj Vogel.
Sprem. bes. Aleksandra Rijavec Škerl.
Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, 2018, 55 str.**

matere, Soška fronta 1915-1917, svetovna vojna 1914-1918, vojaki, vojna, za gluhe, za gluhoneme, znakovni jezik

**99. TELLEGEN, Toon: Čriček in temačni občutek. Ilustr. Ana Zavadlav.
Prev. Staša Pavlovič. Mladinska knjiga, 2017, 183 str.**

tudi za odrasle

čustva, depresija (medicina), duševne motnje, pomoč, prijateljstvo, simbolika, žalost, živali v domišljiji

**100. TELLEGEN, Toon: Jež in samotni občutek. Ilustr. Ana Zavadlav.
Prev. Staša Pavlovič. Mladinska knjiga, 2020, 207 str.**

tudi za odrasle

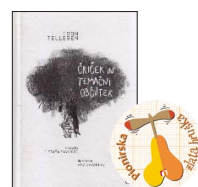
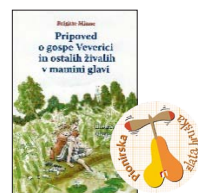
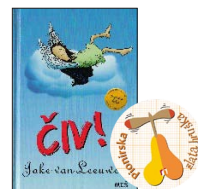
čustva, duševne motnje, humor, ježi, osamljenost, prijateljstvo, simbolika, živali v domišljiji

**101. VIDMAR, Janja: Moja Nina. Ilustr. Matjaž Schmidt. Mladika, 2004, 69 str.
(Knjižna zbirka Liščki)**

bolezni, Downov sindrom, družina

102. VIDMAR, Janja: Prijatelja. Ilustr. Katarina Štrukelj. Mladika, 2003, 50 str. (Zbirka Liščki)

prijateljstvo, sožitje, strpnost, vera

ZA NAPREDNO SAMOSTOJNO BRANJE; 3. stopnja (12–15 let)

103. AERTS, Jef: *Modra krila*. Ilustr. Martijn van der Linden.

Prev. Mateja Seliškar Kenda. Zala, 2020, 184 str.

bratje, družina, empatija, mladostniki s posebnimi potrebami, nesreče, osebe z motnjami v duševnem razvoju, pobegi, pomoč, prijateljstvo, žerjavi (ptice)

104. AERTS, Jef: *Noč je zlati kivi*. Ilustr. Marit Törnqvist.

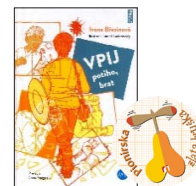
Prev. Mateja Seliškar Kenda. Zala, 2023, 172 str.

astronomski tabori, beg, bolezni, dedki, dekleta, družina, fantje, invalidnost, mladostniki, odraščanje, pomoč, prijateljstvo, pustolovščine, samorealizacija, slepota, tek

105. BŘEZINOVÁ, Ivona: *Vpij potiho, brat*. Ilustr. Tomáš Kučerovský. Prev. Diana Pungersič.

Sprem. bes. Nina Prešern. Miš, 2020, 262 str. (Zbirka Z(o)renja)

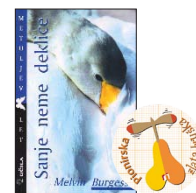
avtizem, bratje, družina, fantje, matere samohranilke, odraščanje, osebe z motnjami v duševnem razvoju, prijateljstvo, sestre, šole

106. BURGESS, Melvin: *Sanje neme deklice*. Prev. Franjo Jamnik.

Učila, 2000, 210 str. (Zbirka Metuljev let)

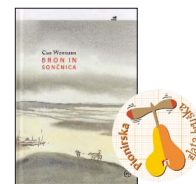
dekleta, invalidi, ljubezen, mladostniki, nasilje, osamljenost, zlorabe

107. CAO, Wenxuan: *Bron in Sončnica*. Prev. in sprem. bes. Andrej Stopar.

Mladinska knjiga, 2017, 278 str. (Zbirka Odisej)

gluhi otroci, kitajska kulturna revolucija, narava, podeželje, prijateljstvo, reke, revščina, sirote, umetnost

108. HAINES, Steve: *Tesnoba je res čudna reč*. Ilustr. Sophie Standing.

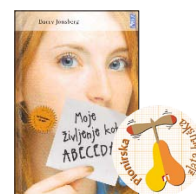
Prev. in sprem. bes. Aleksander Koroša. Mladinska knjiga, 2023, 33 str.

anksiozne motnje, duševno zdravje, psihološki nasveti, stres, tesnoba

109. JONSBURG, Barry: *Moje življenje kot abeceda*. Prev. in sprem. bes. Tadeja Spruk.

Miš, 2017, 227 str. (Zbirka Zorenja)

altruizem, avtizem, dekleta, depresija (medicina), domišljija, družine, odraščanje, optimizem, pogum, pomoč, prijateljstvo, samopodoba, smrt

110. JONSBURG, Barry: *Pesem, ki jo lahko slišim le jaz*. Prev. Nataša Grom.

Sprem. bes. Tilka Jamnik. Miš, 2019, 279 str. (Zbirka Z(o)renja)

dedki, družina, duševne motnje, fantje, medgeneracijski odnosi, odraščanje, panika, prijateljstvo, spolna identiteta, šole, šport, tesnoba, zaljubljenost

111. KONC Lorenzutti, Nataša: *Gremo mi v tri krasne*.

Sprem. bes. Petra Belina in Rok Gumzej. Miš, 2022, 288 str. (Zbirka Z(o)renja)

digitalna zasvojenost, duševne motnje, mladostniki, motnje hranjenja, narava, počitnice, prijateljstvo, rehabilitacija, socializacija, taborjenje

112. MAZZARIOL, Giacomo: *Moj brat lovi dinosavre*.

Prev. Tatjana Šivic. Vida, 2023, 247 str. (Zbirka Ocean)

bratje, Downov sindrom, družina, predsodki, prijateljstvo, problemi, sestre, šole

**113. MÖDERNDORFER, Vinko: Kit na plaži. Sprem. bes. Valerija Bužan.
Mladinska knjiga, 2018, 215 str. (Zbirka Odisej)**

bratje, dekleta, Downov sindrom, družina, duševne motnje, odraščanje, sestre

**114. MÖDERNDORFER, Vinko: Kot v filmu. Ilustr. Damijan Stepančič.
Mladinska knjiga, 2020, 237 str. (Zbirka Žepnice)**

družina, fantje, ločitev, mladostniki, odraščanje, stiske

**115. MÖDERNDORFER, Vinko: Sončnica. Sprem. bes. Lea Šugman Bohinc.
Mladinska knjiga, 2021, 315 str. (Zbirka Odisej)**

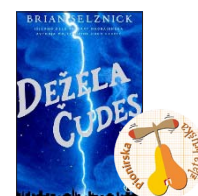
brezdomci, družbena slojevitost, družina, duševni bolniki, odraščanje, medbesedilnost, medgeneracijski odnosi, mladostniki, pogum, pomoč, prehranjevalne motnje, prijateljstvo, psihične travme, skrivnosti, smrt, socialna izključenost, šole

**116. RUS, Gašperin Žiga Valetič: Gugalnica. Sprem. bes. Saška Roškar, Bogdan Dobnik in Onja Tekavčič
Grad. Ozara Slovenija, Nacionalno združenje za kakovost življenja, Celjska Mohorjeva družba in
Društvo Mohorjeva družba, 2013, 98 str.**

očetje, počitnice, samomori, stiske

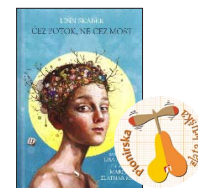
**117. SELZNICK, Brian: Dežela čudes: roman v besedi in sliki.
Prev. Andrej Hiti Ožinger. Mladinska knjiga, 2012, 637 str.**

družina, gluhoti, iskanje, muzeji, sirote, skrivnosti

**118. SKÅBER, Linn: Čez potok, ne čez most. Ilustr. Lisa Aisato.
Prev. Marija Zlatnar Moe. KUD Sodobnost International,
2020, 254 str. (Zbirka Zvezdogled)**

družbeni problemi, družina, mladostniki, odraščanje, psihosocialne težave

**119. SOUKUPOVÁ, Petra: Klub čudnih otrok. Prev. Nives Vidrih.
Celjska Mohorjeva družba in Društvo Mohorjeva družba, 2021, 204 str.**

avtizem, begavci, debelost, dekleta, družčine, družina, fantje, invalidnost, medvrstniško nasilje, osebni razvoj, prijateljstvo, pustolovščine, samozavest, strah, šole

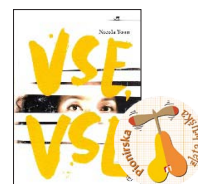
**120. VEDSØ, Mette: 130 utripov na minuto. Prev. Darko Čuden.
Sprem. bes. Barbara Kreš. Miš, 2022, 140 str. (Zbirka Z(o)renja+)**

anksiozne motnje, dekleta, družina, mladostniki, panični napadi, pomoč, prijateljstvo, psihološka pomoč, sosedje, stanovanjski bloki, šole, tesnoba

**121. YOON, Nicola: Vse, vse. Ilustr. David Yoon. Prev. Irena Duša Draž.
Mladinska knjiga, 2018, 318 str. (Zbirka Odisej)**

tudi za odrasle

alergija, avtoimunske bolezni, dekleta, duševne motnje, hčere, laž, ljubezen, matere, mladostniki, pomoč, prevare, prijateljstvo, psihične travme, SCID, ujetništvo

ZA KRITIČNO SAMOSTOJNO BRANJE; 4. stopnja (15–18 let)

122. CHOYCE, Lesley: Konec skrivalnic. Prev. Brigita Orel.
Miš, 2018, 93 str. (Zbirka Iziberi)

dekleta, duševne motnje, fantje, medvrstniško nasilje, mladostniki, odraščanje, prijateljstvo, šole, tesnoba

123. GOMBOC, Mateja: Balada o drevesu. Sprem. bes. Janja Istinič.
Miš, 2021, 235 str. (Zbirka Z(o)renja+)

bipolarna motnja razpoloženja, dekleta, dijaki, družina, glasba, ljubezen, medvrstniško nasilje, mladostniki, pomoč, prijateljstvo, psihične travme, samomori, šole, žalovanje

124. GREEN, John: Neskončen stolp želv. Prev. Andrej Hiti Ožinger.
Sprem. bes. Breda Jelen Sobočan. Mladinska knjiga, 2018, 280 str. (Zbirka Odisej)

dekleta, družina, duševne bolezni, ljubezen, mladostniki, obsesivno kompulzivna motnja, pogrešane osebe, pomoč, prijateljstvo, šole, tesnoba

125. HADDON, Mark: Skrivnostni primer ali Kdo je umoril psa.
Prev. Vasja Cerar. Mladinska knjiga, 2004, 280 str. (Zbirka Odisej)

avtizem, bolezni, družina, fantje, ločitev, matere, očetje, psi, samohranilstvo, šole, učitelji

126. HEARN, Julie: Čudak Rowan. Prev. Alenka Moder Saje.
Sprem. bes. Vito Flaker. Mladinska knjiga, 2012, 331 str. (Zbirka Odisej)

bolnišnice, duševne bolezni, etika, odraščanje, pogum, prijateljstvo, shizofrenija, spoštovanje, stiske, zdravljenje

127. KRELLER, Susan: Električne ribe. Prev. Alexandra Natalie Zaleznik.
KUD Sodobnost International, 2022, 176 str. (Zbirka Zvezdogled)

bratje, domotožje, družina, duševne motnje, mladostniki, odraščanje, pomoč, prijateljstvo, psihične travme, selitev, sestre, sošolci, starševstvo, šole

128. MURAIL, Marie-Aude: Simpl. Prev. Mojca Medvešek.
Miš, 2013, 191 str. (Zbirka Zorenja+)

bratje, duševne bolezni, igra, ljubezen, prijateljstvo, vrednote

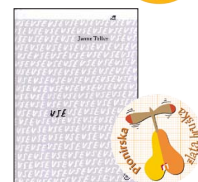
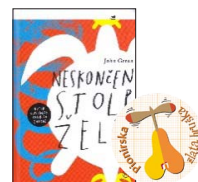
129. ROBBEN, Jaap: Bratov kožuh. Prev. Stana Anželj.
Sprem. bes. Majda Mramor. Mladinska knjiga, 2021, 305 str. (Zbirka Odisej)

bratje, družina, mladostniki s posebnimi potrebami, očetje samohranilci, odgovornost, prevare, revščina, socialnovarstveni zavodi, spolnost, starševstvo

130. TELLER, Janne: Vse: novele. Prev. Silvana Orel Kos.
Mladinska knjiga, 2019, 137 str. (Zbirka Odisej)

[tudi za odrasle](#)

Danska, družbeni problemi, duševne motnje, identiteta, maščevanje, nacionalizem, nasilje, nestrpnost, predsodki, rasizem, smrtna kazen, suženjstvo, umori, zlorabe

POSEBNE KNJIGE – POSEBNE ZGODBE

Bralnospodbujevalna akcija 2023

Mestna knjižnica Ljubljana,
Pionirska – kompetenčni center za mladinsko književnost in knjižničarstvo
s sodelovanjem Slovenske sekcije IBBY

Pripravili: mag. Darja Lavrenčič Vrabec in Ida Mlakar Črnič

O IBBY zbirki knjig za otroke s posebnimi potrebami: mag. Tilka Jamnik

Tehnično urejanje: Katja Kemperle

Lektoriranje: Manca Ratković

Oblikovanje: Ingrid Verdnik Pal

Kersnikova 2, 1000 Ljubljana
www.mklj.si